

דברי חיזוק

להערות: 0527663367

ניתן להשיג: rabisraelmoshe@gmail.com

השם אומר למשה דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה השם סומך עליו לבד שהוא הגזבר, וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם.

עוד אומר האור החיים אלה פקודי המשכן אשר פקד ע"פ משה, מי מעיד שהכל ע"פ משה? **משכן העדות**, המשכן יעיד על הדבר כמו שכתוב ויקם משה את המשכן שלא היה אחד שיכל להקים את המשכן, כמה חכמים היו שם ולא היו יכולים להקימו, ושרתה על משה רוח"ק והקים את המשכן, וזה עדות שמשה רבינו היה נקי כפים, שאין הקב"ה עושה נס לעושי עול.

האבי עזרי אומר שהתורה בא להדגיש, שלא תאמר משכן העדות הכוונה על הארון אשר בו נמצאים לוחות העדות, רק הכוונה על כל המשכן, ונקרא משכן העדות כי תכלית המשכן היא בשביל העדות.

הכלי יקר אומר שחז"ל אומרים שלכך אמר שני פעמים, לפי שבהמ"ק של מטה מכוון כנגד בהמ"ק של מעלה שנא' **מכון לשבתך פעלת השם**, היינו מכוון זה לעומת זה, ובמדרש אמרו שלפי שנתמשכן שני פעמים בעוונם של ישראל.

אלה פקודי

אומרים המפרשים שבא לכפר על מעשה העגל שאמרו אלה אלהיך ישראל.

אלה פקודי המשכן

משכן העדות פעמיים כתוב משכן, אומר הדעת זקנים מבעלי התוס', לפי שעתידי להתמשכן שני פעמים ראשון ושני.

העדות שהיא עדות לאומות העולם שנתרצה הקב"ה על מעשה העגל ששכינה שורה שם, **דבר אחר** שהיה עדות למשה כי בשעה שחשדוהו שגנב שקלים ממלאכת המשכן, אמר להם משה רוצה אני שיהא המשכן עדות, וחזו ומנו ומצאו שהושמו בוויין לעמודין, ודרשו מה"זמלאכה היתה דים והותר", הראשי תיבות יוצא חמש עשרה ו ה ד, שזה חמש עשרה יותר, ומיד משה אמר חמש עשרה שבחות להקב"ה שהן בישתבח שיר ושבחה וכו' וכנגדן ט"ו שבחות שבכבודך שאמר וכנגדן ט"ו ויין באמת ויציב וכו'.

משה רבינו עם ישראל חושד בו שלקח לעצמו, איך מבינים את זה לחשוד בגדול הדור? רואים מה זה יצר הרע שמסמא את האדם ולא רוצה לחשוב שום זכות אלא פשוט לחשוד בגדול הדור שמענין אותו כסף וזהב. וצריך לדעת שמאז כן עתה ולא השתנה כלום עד כדי שהתורה צריכה להעיד על משה רבינו שלא לקח לעצמו.

האור החיים אומר למה משה הביא את עצמו לחשד כי לא עלה בדעתו ממנו כי איך יחשדו אותו והשם מדבר איתו בכל עת אם ח"ו ימצא בו עול השם ימאסנו ואצ"ל שלא ידבר איתו יותר.

הכלי יקר מבאר שהתורה בא לומר שאפי' שהרי משה לא אמר לו, ולא ציוה אליו כלום, אלא בצלאל ידע הכל ברוח הקודש וזהו כאשר ציוה השם את משה.

ויעש משה ככל אשר ציוה השם את משה

(פרק נז)

האור החיים מדייק למה כתוב כאשר ציוה השם את משה, הרי יודעים שציוה את משה?

אלא אומר האור החיים, שהתורה בא להעיד על המעשה שלא היה בו שנוי מהמצוות, ואם היה אומר כאשר ציוהו השם, היה נשמע שחוזר על העושה שעשה כאשר ציוה השם, לכן התורה מדגישה כאשר ציוה השם את משה, שהמצוה היתה כאשר ציוה השם, שלא היה שנוי במצוה, בחפצא של המצוה לא היה שנוי.

כל הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש ויהי זהב התנופה תשע ועשרים ככר ושבע מאות ושלשים שקל בשקל הקדש

(לח כד)

האור החיים מבאר מה התורה בא לומר כל הזהב, ומבאר א. שבא לומר שלא נגנב ולא נחסר כלום ובזה הוציאו אותם מהחשד. ב. התורה בא לומר את הנסים שנעשו בזהב המשכן, כי הדבר ידוע כי כשעשה אדם מזהב כלי נחסר מהזהב, ובפרט כשיהיה מרבוי התחלקות לדקים קטנים פשיטא שיתמעט ועוד, כשאדם מכין לדוגמא שתי וערב לארוג בגד, פתילי זהב לעשות מהם מלאכה, קשה לדייק לא פחות ולא יותר, וכאן התורה מדגישה נעשה נס

ויש להבין מה השייכות אלה אלהיך ישראל לאלה הפקודים? ונראה לומר שמבואר כאן שכיון שאמרו את המילה אלה אלוהיך ישראל, היו צריכים תיקון על המילים האלו, המילה הזו אלה, שנאמרה לא במקומה היו צריכים לתקן, את אותו מטבע לשון, ולומר אלה הפקודים, כי המשכן כיפר על מעשה העגל, והיה כאן כפרה וצריך תיקון באותו לשון, הצדיקים באותו מטבע שחוטאים באותו מטבע מתרצים.

כתוב אצל יוסף שאמר להם התחת אלוקים אני, אתם השבתם לרעה אלוקים חשבה לטובה.

אומר הבעל הטורים שבאותו מטבע לשון שהשיב יעקב לרחל כשבקשה ממנו שיבקש עליה רחמים וגער בה שאמר התחת אלוקים אני אשר מנע ממך פרי בטן, באותו לשון השיב לאחיו, מה ענין אותו לשון? ונראה שיש בזה איזה תיקון על הלשון, כמו שאמרנו שהצדיקים רוצים ומעונינים שיהיה להם תיקון על לשון לא טובה שנאמרה, ורואים מכאן עד כמה יש לאדם לדקדק בלשונו, ולכן אמר את אותו מטבע לשון וגם כאן אמר אלה באותו לשון.

ובצלאל בן אורי בן חור עשה את כל אשר ציוה השם את משה

הרמב"ן מבאר שעל פיו נעשה הכל וזהו ע"פ שנעשה ע"פ צויו, כי הוא היה מורה לכל החכמים ולפניו היו עושים כולם ומראים אליו ממלאכתו, ואומר הרמב"ן שרבותינו מבארים שהיה כאן שבת, שאפי' דברים שלא אמרו לו הסכימה דעתו לדעת המקום, ולא באו לומר שהוא עשה הכל אלא שקיים בכל הנעשה ע"י, כל אשר ציוה השם את משה, ולכן לא כתוב כאשר דיבר השם אל משה, כי היה משמע כאשר אמר לו כדבר השם, והרי זה לא היה הכך כי הוא שינה המדר.

ככל אשר ציווה השם את משה כן עשו בני ישראל את כל העבודה וירא משה את כל המלאכה והנה עשו ואתה כאשר ציווה השם כן עשו ויברך אותם משה (לט כג)

האור החיים מדויק כפילות הלשון **כן עשו** ומבאר א. שעשו בזמן מועט. ב. עשו תיקון שתקנו אותה. ג. שעשו כפרטי המשפט כי יש פרטי מצוה שלא מעכבים, והתורה מדגישה שעשו בדיוק גם דברים שלא מעכבים.

יש שנוי הלשון **עבודה ואח"כ כתוב מלאכה** מה זה **מלאכה** או **עבודה**?

הרמב"ן אומר שקראו לזה עבודה כי עשו אותה לעבודת השם, כענין ועבדתם את השם אלוקיכם ואתו תעבודו ועוד אומר שעבודה אפשר שהולך על הכלים כי אפי' בכלים נזהרו.

ואולי יש לומר, בני ישראל עשו עבודה, אך משה רבינו ראה כאן לא עבודה שם אלא מלאכה, יש כאן חכמה במה שעשו ראה כאן מלאכה יש כאן שלמות לעבודה זה **כבר מלאכה**.

ויברך אותם משה

האור החיים מבאר שהתורה מדגישה ש**משה רבינו ברכם** וזה ודאי מתקיים הברכה של גדול הדור ו**נראה לומר**, שהתורה מדגישה ש**משה רבינו ברכם** לאחר שראה את כל המלאכה, ראה כאן שלמות יש כאן מלאכה כמו שבארנו שזה לא סתם עבודה אלא מלאכה או ברכם שתשרה שכינה במעשה ידכם. השראת השכינה צריך ברכה מיוחדת וצריך זכות מיוחדת והזכות היא מה שעושים כאשר ציווה השם.

אדם צריך לדעת אם רוצה להצליח שיעשה בשלימות כאשר ציווה השם.

וכל הזהב העשוי לכל מלאכה הקדש הביאו ולא נחסר כלום.

העשוי למלאכה

האור החיים אומר שהתורה בא להדגיש שלא היה שום זהב לבטלה והכל נכנס בכל מלאכת הקדש והכל הספיק לכל וזה עיקר הנס.

בכל מלאכת הקודש

מה התורה כותבת **בכל**?

אומר **האור החיים** התורה בא לומר שהספיק העשוי לכל, וזהו עיקר הנס כי אחרת אין זה נס במה שלא הותר כי אפשר ששיער שיעור שוודאי לא יותיר, ולא הוכר הנס אלא ע"י שלא החסיר והספיק.

יביאו את המשכן

רש"י אומר שלא היו יכולים להקימו, ולפי שלא עשה משה שום מלאכה במשכן, הניח לו הקמתו שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים, שאין כוח באדם לזקפן ומשה העמידן, אמר משה לפני הקב"ה איך אפשר הקמתו ע"אדם? א"ל עסוק אתה בידך נראה כמקימו והוא נזקף מאליו. וזהו שנאמר הוקם המשכן.

מה הפשט בזה משה לא יכול להקים, השם אומר לו עסוק בידך נראה כמקימו, מה יש כאן הצגה ומה הענין בזה? אלא רואים מכאן יסוד שבגלל ש**משה רצה** בכל נפשו להקים את המשכן, ועשה מה שיכל רק לא יכל יותר הקב"ה אמר לו אתה עסוק בידך, מה שאתה יכול תעשה, וזה היסוד שאם עושים כל מה שיכולים נחשב שעושים כי באמת הכל השם עושה אלא רחמנא ליבא בעי...

פורים

עכשיו אנחנו בחודש אדר, חודש אדר החודש אשר נהפך היה מהפך כל החודש נהפך, היה גזירה להשמיד להרוג את כל היהודים היו בסכנת כליון, והחודש נהפך לשמחה, וגם היום ההשפעות חוזרות של שמחה, וצריך לנצל את החודש לשמחה ואפשר לזכות לשמחה.

ושמחה זה תורה, כי פקודי השם ישרים משמחי לב, ומו"ז מרן הגר"ג אדלשטיין זצוק"ל היה אומר שזה זמן מסוגל לתורה, כמו שבפורים קיימו וקבלו את התורה מאהבה וההשפעות חוזרות כל שנה ואפשר לזכות להרבה סייעתא דשמיא וברוך השם שהיום כולם מבינים שלא צריך להתבטל, וגם בפורים אפשר ללמוד מה שפעם לא עלה על דעת אנשים שאפשר ללמוד בפורים, היום ב"ה כולם מבינים שמי שרוצה יכול למצוא זמן לתורה גם בפורים, ואפשר לזכות לסייעתא דשמיא מיוחדת בפורים להצלחה בתורה.

היום יש כאלו שנותנים ע"ז כסף אמנם מו"ז היה מאוד מסתייג מלקחת כסף על לימוד, ולא אהב את זה שבחורים יקחו כסף מה בחור צריך כסף, אמרתי לו פעם שכתוב את כל היקום זה ממון שמעמיד על רגליו, אמר לי זה לא לבחורים. יש כאלו שמתכוונים לפורים וחושבים מה עלשות צריך לדעת העיקר תורה תורה נותנת שמחה. ונותנת כוח וכל הכרכות באות מהתורה והיצר ההוא חזק ומלומד בערמוניות כמו שכותב המסילת ישרים שאי אפשר להנצל ממנו אלא ע"י תורה, ולכן צריך להתחזק יותר ויותר בהתמדת התורה, ובפרט בעת שאנחנו נמצאים במלחמה, צריך הרבה זכויות ובפרט שאבדנו את הגאון האדיר ר' שלמה אדלשטיין זצוק"ל מה שאאמו"ר הגר"ד לוי שליט"א הספידו ודיבר בשבחו ואמר שבמאה שנים האחרונות לא היה כמותו בגדלותו, ובפרט שידע להסתיר את גאווונותו, והיה יכול ברמזים לתרין קושיות חזקות, אמר שלפני עשרים שנה שאל אותו משהו ומיד אמר לפי ר' חיים לא קשה בכזו פשטות. ביקש לראות את הערות שאאמו"ר כתב, ועבר על זה ומיד למחרת כבר היה מעיר הרבה הערות שהיו לו. וזכה הכל בזכות התמדתו שאין לשער, ובזכות ענותנותו, העצומה. בחמש שנים האחרונות היה הולך באחד בלילה לכולל גרלטר, לומד ברציפות עד אחד בצהריים לא שויך לתאר. מתוך עומק לימוד היה באפיסת כוחות היו צריכים לומר לו שהוא במצב סכנה והוא לא רצה להפסיק מהלימוד, רצה למסור עוד חבורה, אך לא היה ברירה היו חייבים לקחתו לבית החולים, לא יכל לנשום, אדם כי ימות באהל כפשוטו אפי' בשעת מיתה עוסק בתורה ביום שישי היה לו לוויה גדולה, כל תלמידיו שהעמיד על הרגלים ודאג להם כאב רחום והקימו בתים של תורה בזכותו, גדולי תורה הגיעו ללותו, ובהם מרן ראש הישיבה הגר"ד פוברסקי שליט"א מרן הגמ"ה הירש שליט"א ועוד גדולי ישראל. יהי רצון שנזכה ללכת בדרכו לקדש שם את השם כמו שהוא היה מקדש את השם בדיבורו ובכל הנהגותיו היה שם שמים מתאהב ע"י שהבריות אומרות עליו אשרי אביו שלמדו תורה, ואשרי רבו שלמדו חכמה כמה נעים דרכיו. עם כל הקנאות שלו לכל דבר שבקדושה היה שם שמים מתאהב ע"י כי כשעושים לש"ש וכהשם חפין במעשה האדם גם הבריות חפצים בו.

לע"נ הגאון רבי ירחמיאל גרשון	ולע"נ הגאון הגדול רבי שלמה	ולע"נ הגאון רבי בצלאל בן מרן
בן מרן הגאון רבי צבי יהודה	בן מרן הגאון רבי צבי יהודה	הגאון רבי ירחמיאל גרשון זצ"ל
זצ"ל	זצ"ל	זצ"ל